

Til Line Barfod (Ø), Jakob Næsager (C) og Mia Nyegaard (B)

Politikersvar til Line Barfod (Ø), Jakob Næsager (C) og Mia Nyegaard (B) vedr. investeringer i virksomheder med aktiviteter i israelske bosættelser

Line Barfod (Ø), Jakob Næsager (C) og Mia Nyegaard (B) har den 11. juni 2024 stillet følgende spørgsmål:

"Baggrund

De følgende spørgsmål stilles i forlængelse af Overborgmesterens udtalelser i pressen d. 7. juni om ny juridisk vurdering af muligheden for at begrænse investeringer i virksomheder, der har aktiviteter i de israelske bosættelser.

Spørgsmål

1. Hvornår er den ændrede juridiske vurdering blev foretaget, og hvornår er Overborgmesteren blev bekendt med, at det vil være lovligt at stoppe for investeringer i virksomheder med aktiviteter i de israelske bosættelser?
2. Karina Vestergård Madsen (Ø) har modtaget svar fra Økonomiforvaltningen den 6. juni vedr. Københavns Kommunes investeringspolitik. Hvorfor er dette svar ikke lagt som bilag på sagen om Københavns Kommunes finansielle risikopolitik og politik for ansvarlige investeringer 2024 (sag. nr. 2, ØU 11. juni)?
3. Forvaltningen bedes redegøre for den ændrede juridiske vurdering, der gør det lovligt i overensstemmelse med kommunalfuldmagtsreglerne at stoppe for investeringer i virksomheder med tråde til israelske bosættelser som bl.a. Expedia og Airbnb.
4. Udarbejdede forvaltningen af egen drift en ny juridisk vurdering eller skete det på baggrunde af de spørgsmål Karina Vestergård Madsen (Ø) stillede den 16. maj?
5. Hvornår er Overborgmesteren blev bekendt med, at Københavns Kommune har investeringer i hhv. Expedia og Airbnb?
6. Hvorfor fremgik disse oplysninger om investeringer i Expedia og Airbnb ikke i svar på politikerspørgsmål fra Kashmir Ahmad (B) og Klaus Goldschmidt Henriksen (Ø) vedr. Københavns Kommunes aktier og samarbejde med virksomheder ift. Israel/Palæstina den 18. december 2023?
7. Har Københavns Kommune via investeringsforeninger investeret i Expedia og Airbnb fra december 2023 til d.d.?

26-06-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 12652

Dokumentnummer i F2
5713340

Sagsnummer eDoc
2024-0215562

Sagsbehandler
Liza Lund Højgaard Jensen

8. Har Overborgmesteren ligeledes planer om at arbejde for at stoppe for brugen af Expedia som leverandør, når Københavns Kommune bl.a. bestiller rejser?
9. Har Overborgmesteren planer om yderligere boykot af virksomheder på andre områder?"

Økonomiforvaltningens svar

Ad 1.

Den nye juridiske vurdering blev foretaget i forbindelse med besvarelsen af politikerspørgsmålet fra Karina Vestergård Madsen af 16. maj 2024 om investeringspolitikken.

Overborgmesteren blev bekendt med den juridiske vurdering i forbindelse med forelæggelsen af politikersvaret, der blev besvaret 6. juni 2024.

Ad 2.

Besvarelsen blev udarbejdet af Økonomiforvaltningens Kontor for Økonomistyring og Regnskab med bidrag fra Juridisk Enhed (Direktionssekretariatet) og blev endelig godkendt den 5. juni 2024.

Den 6. juni 2024 blev svaret sendt pr. mail til Karina Vestergård Madsen. Svaret blev herefter publiceret på Københavns Kommunes hjemmeside på listen med svar på politikerspørgsmål til Økonomiudvalget 2024.

Efter besvarelsen og publiceringen har Økonomiforvaltningen anset sagen for at være afsluttet. Der er således ikke foretaget en vurdering af, hvorvidt svaret skulle vedlægges som bilag på sagen om Københavns Kommunes finansielle risikopolitik og politik for ansvarlige investeringer 2024 (sag. nr. 2, ØU 11. juni).

Ad 3.

Det følger af kommunalfuldmagtsreglerne, at kommuner som udgangspunkt ikke kan varetage udenrigspolitiske hensyn. Det skyldes, at udenrigspolitiske anliggender ikke er en kommunal men en statslig opgave.

I helt særlige tilfælde kan kommunalfuldmagtsreglernes udgangspunkt om, at kommuner ikke kan varetage udenrigspolitiske hensyn, fraviges. Kommuner kan således med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne varetage udenrigspolitiske hensyn i tilfælde, hvor regeringen med bred opbakning fra et flertal i Folketinget opfordrer kommuner til at handle på en bestemt måde for at varetage sådanne hensyn.

Dette er fx set i forbindelse med Ruslands invasion af Ukraine, hvor det daværende Indenrigs- og Boligministerium henstillede til, at kommuner og regioner ikke anvender offentlige midler til at foretage nye investeringer i russiske værdipapirer, og at kommuner og regioner så

vidt muligt afvikler eventuelle eksisterende investeringer i russiske værdipapirer.

Regeringen er ikke kommet med en tilsvarende udmelding i forhold til virksomheder med aktiviteter i de israelske bosættelser.

Da der – i modsætning til, hvad der skete i forlængelse af Ruslands invasion af Ukraine – ikke er kommet en entydig tilkendegivelse fra regeringens eller Folketingets side om, at kommunerne opfordres til at undlade eller afvikle investeringer i virksomheder med aktiviteter i de israelske bosættelser, har det hidtil været Økonomiforvaltningens vurdering, at det ville kunne opfattes som en selvstændig udenrigspolitisk tilkendegivelse, hvis kommunen valgte at negativliste virksomheder med henvisning til, at de har aktiviteter i de israelske bosættelser.

I mellemtiden har indenrigs- og sundhedsministeren svaret på et spørgsmål fra Indenrigsudvalget i Folketinget (INU alm del spørgsmål 48¹). Af svaret fremgår det, at en kommune ikke kommer med en selvstændig udenrigspolitisk tilkendegivelse – og dermed handler i strid med kommunalfuldmagtsreglerne – hvis den følger en vedtagelse i Folketinget.

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt en kommune kan negativliste en bestemt virksomhed og dermed ikke investere i den med den begrundelse, at den har aktiviteter i de israelske bosættelser, vurderer Økonomiforvaltningen derfor med henvisning til indenrigs- og sundhedsministerens svar på INU (Indenrigsudvalget) alm. del spørgsmål 48, at en sådan beslutning vil være lovlig og i overensstemmelse med kommunalfuldmagtsreglerne.

Det fremgår af svaret, at Folketinget i en vedtagelse, V 100, har understreget, *”at man ikke i aftaler med EU eller via danske offentlige eller private engagementer bør give bosættelser forbedrede økonomiske muligheder eller på nogen måde legitimeres besættelsen”*.

Det fremgår også af svaret, at kommunerne skal være opmærksomme på i øvrigt at overholde gældende lovgivning, herunder udbudsreglerne.

Da kapitalforvaltning ikke er en udbudspligtig ydelse, er der også i praksis mulighed for at gennemføre en eventuel beslutning om

¹ [INU, Alm.del - 2023-24 - Endeligt svar på spørgsmål 48: MFU spm. om ministeren i lyset af svaret på INU alm. del - spørgsmål 38 vil forklare, hvorfor det er lovligt for en kommune at boykotte varer produceret i de såkaldt israelsk besatte områder, mens det vil være ulovligt for en kommune at flage med det israelske flag som sympatitilkendegivelse \(ft.dk\)](#)

negativlistning uden at handle i strid med udbudsloven. Det adskiller sig således fra muligheden for i praksis at boykotte eventuelle indkøb fra israelske bosættelser, idet udbudsloven i så fald gælder. Når udbudsloven gælder, kan man alene udelukke leverandører, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udbudsloven, fx pga. sanktioner vedtaget af EU. Sådanne sanktioner er ikke vedtaget for så vidt angår køb af varer fra israelske bosættelser.

Det bemærkes, at Ankestyrelsen den 13. juni 2024 er kommet med en generel udtalelse om kommuners involvering i udenrigspolitiske anliggender².

Det er Økonomiforvaltningens vurdering, at udtalelsen ikke ændrer ved den juridiske vurdering. Udtalelsen ses primært at være en sammenstilling af gældende praksis.

Ad 4.

Den juridiske vurdering blev foretaget i forbindelse med besvarelsen af politikerspørgsmålet fra Karina Vestergård Madsen af 16. maj 2024 om investeringspolitikken.

Ad 5.

Overborgmesteren blev bekendt med investeringerne i forbindelse med forelæggelse af besvarelse af politikerspørgsmål fra Karina Vestergård Madsen af 16. maj 2024.

Ad 6.

Til besvarelsen af politikerspørgsmål fra Kashif Ahmad (B) og Klaus Goldschmidt Henriksen (Ø) gennemgik Økonomiforvaltningen beholdningerne i kommunens investeringsforening i december 2023 og sammenholdt dem med FN's liste.

Der kunne på det tidspunkt kun konstateres, at Booking Holdings indgik i beholdningerne og samtidig optrådte på FN's liste. På det tidspunkt kunne der således ikke konstateres andre investeringer, der var på FN's liste, og dermed heller ikke investeringer i Airbnb og Expedia.

Ad 7.

Ja. En af forvalterne i KKs investeringsforening har i april 2024 købt aktier i Airbnb og Expedia.

Ad 8.

Københavns kommune har ikke foretaget indkøb hos Expedia i perioden 2021 til 2024. Dette er baseret på dataudtræk fra kommunens indkøbsanalyseværktøj og fra Kvantum. Data før 2021 er ikke

² [Udtalelser — Ankestyrelsen \(ast.dk\)](#)

tilgængeligt i indkøbsanalyseværktøjet, hvorfor det er vanskeligt at godtgøre, om kommunen har handlet med Expedia før 2021.

Københavns Kommune har i dag en aftale med Via Egencia om rejsebureauydelse. Aftalen er indgået i oktober 2020 og løber til oktober 2024, hvorefter området genudbydes.

Økonomiforvaltningen bemærker, som det også fremgår ovenfor i svaret på spørgsmål 3, at kommunen skal overholde udbudsreglerne. Når udbudsloven gælder, kan man alene udelukke leverandører, der er omfattet af udelukkelsesgrundene i udbudsloven, fx pga. sanktioner vedtaget af EU.

Ad 9.

Økonomiforvaltningen kan oplyse, at overborgmesteren ikke selvstændigt vil kunne træffe beslutning herom. Ændringer i kommunens investeringspolitik eller indkøbspolitik vil skulle godkendes af Økonomiudvalget hhv. Borgerrepræsentationen.